

עשרים שאלות שנשאלו ביו"ט ובחוקה"מ פסח - שיעור 307 ואבילות בימי הספירה

- I. **חמץ שנמצא אחר זמן איסור הנאה שבדקו וביטלו ומכרו כדינו** אם צריך לשרפו באש ולכאורה אולי זה תלוי אם המכירה מכירה גמורה ונראה לי דיותר טוב לשרפו ואין זה חשיב גזל עכו"ם אם הוא דבר מועט (פסקי תשובות תמ"ו - הערה 7)
- II. **חמץ שנשרף באש לקיים מצות ביעור חמץ** אם יכול הכלב לאכלו אחר שנשרף אפשר דאינו חשיב ביעור ולכן צריך לבדקו אם נשרף לגמרי מאכילת כלב (כשם רב יעקב קמנצקי)
- III. **יש אומרים דשעועית (string beans) נחשב קטניות** ונראה לי דאינו קטניות וכן שמעתי מפוסק חשוב ועיין באג"מ (ג - ס"ג) דבפינאט אין בו מנהג קטניות ולכן בפינאט אויל מותר דאין לנו לאסור אלא מה שמפורש שנהגו בו איסור
- IV. **אינו אסור להשתמש במים חמים מהכיוור ביו"ט** אפילו באופן דלא יבוא להשתמש במים קרים הנכנסים שנתחמם שזה נקרא צורך קצת דצריך להוציא המים החמים לצורך היום
- V. **מי שהניח קדרה של מים על הגאז כדי שלא יהיה האש מגולה בלילה** מחשש סכנה צריך להשתמש בהמים שבקדרה משום שאפשר שזה נחשב בישול שלא לצורך כלל כי אין זה שוה לכל נפש וצ"ע
- VI. **גם הטליתים והמחזוריים והספרים לא התירו להוציאם** אלא לצורך אותו יום (מ"ב תקי"ח - סק"ו) וטוב להחמיר בענין הוצאה ביו"ט דרוב עם מקילין בזה אע"פ שהוא איסור תורה
- VII. **מותר להוציא חתולים (pampers) ביו"ט א' גם לצורך יו"ט ב' בחבילה אחת** (אג"מ 3 - ק"ג) דרכוי בשיעורים בחד טירחא ביו"ט מותר (ר"ן ז"ה י"ז) אמנם דבר שאין לו צורך כלל כגון מפתחות יתירות אסור (אג"מ 5 - ל"ה) וע"ע בשש"כ (י"ט - הערה י"ד) שהתירו המפתחות היתירות
- VIII. **נפל דלת של המקרר ביו"ט ויש חשש של הפסד מרובה** ואין לו עצה אחרת אפשר מותר לומר לנכרי להחזירו (רע"ז - 3 ורס"ו - ב)
- IX. **מזוודה (suitcase) שנאבדה בנמל תעופה (airport) והביאו לו לביתו בליל פסח** מותר להנאות מתפציו דהוי לצורך הנכרי כיון דנאבד ע"י פשיעתם (בה"ל רע"ו - ח ד"ה לזכרו) וגם השיניים תותכות (dentures) שהיה במזודה מותר לאכול בו מצות מצה בהכשר הראויה
- X. **יש מקילים להוציא מן המקרר אוכל קפוא** על מנת שימס ויהיה ראוי לאכילה במוצאי היום (שש"כ י - הערה כ"ז בשם הגרש"ז) דהפשרה נעשית מאליה וכ"ש יש להתיר אם אינו מוכח מילתא דאפשר דצריך עדיין לצורך היום (מ"ב תרס"ז - סק"ה וחיי אדם כלל קנ"ג - ו)
- XI. **ויש מקילים לעשות קוביות קרח בשבת וביו"ט** (שש"כ י - הערה י"ד) וכ"כ רב שמעון איידער בשם רב משה (דף 120 - הערה ש"ג) דאינו רואה מקום לאסור (עיין בשערים מצויינים בהלכה פ - י"ח)
- XII. **הסרת תו (tag) המחובר לשק של תה (Wissotsky tea bag)** אפשר זה תלוי אם מותר להסיר מכסה הרטיה שדבוקה עליה שתשאר נקי עד עת שימושה ועיין בקיצור הלכות שבת (צסוף הערה 116) שהביא דעת רב משה שהתירו וע"ע בשש"כ (ט"ו - הערה ר"ג)
- XIII. **חתיכת כדור (pill) במחצה בדיוק** אם יש בו איסור מחתך עיין בנשמת אדם (כלל ל"ז - ב) שמדייק מהרמב"ם דמחתך שייך רק באופן ששייך בו תיקון מנא לכן מותר בנ"ד דאין בו איסור תיקון מנא שתשמישו לחד פעמי ועוד אפשר דהכדור נחשב

XIV. טעה והתפלל תפילת שחרית של שבת ביו"ט א' דפסח ולא נזכר של יו"ט צריך לחזור ולהתפלל של יו"ט ואם כבר התפלל מוסף וכבר פסק לומר גשם ואח"כ כשחזר והתפלל שחרית ואמר גשם ולא טל מתטעמא יצא בדיעבד וכך שמעתי מפוסק מופלג

XV. מי שלא נטל צפורניו עיו"ט אפשר דבמקום צורך גדול יש להתיר ע"י נכרי בחול המועד (חול המועד כהלכתו דף ק"ח) ועיין בערוך השלחן שהתיר בשעת הדחק אפילו ע"י ישראל (תקל"ז - ז)

XVI. מנהיג בגדים בחול המועד לא חשיב אלא מעשה הדיוט ומותר לצורך המועד אבל ע"י אומן אסור (הלכות חוה"מ דף 33)

XVII. אסור לקנות אפילו אוכלים שלא לצורך המועד כגון בשנה זו לשבת אחר המועד

XVIII. תנורים שלנו שיש לו תנור עליון ותנור תחתון אם יש חשש של בשר וחלב שהזעה עולה ונבלע בתחתית התנור העליון וצריך שאלת חכם

XIX. בשנה זו שראש חודש אייר חל בשבת אם יכול להסתפר ע"ש לכבוד שבת או ביום ה' אחר חצות היום

(א) **עיין במ"ב** (ת"ג - סק"ה) דכיון שיש כאן תוספת שמחה שבת ור"ח יש להתיר להסתפר בע"ש מפני כבוד שבת וע"ע בכף החיים (חות מ"ז) דרק חתן יכול להסתפר בר"ח אייר שחל בע"ש וגם זה לא לדברי הכל ועיין בהררי קודש בספר מקראי קודש (פסח ז - רכ"ח) שדברי המ"ב הם רק לאותן הנוהגין שלא להסתפר מל"ג בעומר ואילך אם לאו יחסר לו ל"ג ימים ועיין במאסף לתורה והוראה (חוצות ז - עמוד 19) דרב משה התיר בכל אופן

(ב) **מי שנוהג כצוואת ר"י החסיד** יכול להסתפר ביום שלפניו אחר חצות (כה"ח חות מ"ז)

(ג) **ויש מתירין** תספורת בר"ח אייר ביום ששי לפי שא"א להסתפר בימים שלפניו אפילו להחוששים לצוואת ר"י החסיד ולא ביום ה' אחר חצות (תורה והוראה הל"ל בשם רב משה)

(ד) **בשנה זו שר"ח סיון חל ביום ראשון** אם יכול להסתפר ע"ש לכבוד שבת (ע עיין בפמ"ג (ה"ח ת"ג - ז) דמותר כמו בל"ג בעומר שחל ביום א' דמותר בע"ש ודלא כהפר"ח וגם אפשר להפר"ח ר"ח סיון עדיף מר"ח אייר שפוסקין מלהתאבל משא"כ ר"ח אייר (ע עיין חכמת שלמה (ת"ג) שתמה על הפמ"ג וכ"כ רב משה בתורה והוראה (הל"ל) מידי דהוי כשנגמר שלשים שלו ביום א' שאין היתר תספורת בע"ש לכבוד השבת ועיין בשו"ת רבבות אפרים (ה - ע"ה)

XX. אם היו הכ"ד אלפים תלמידי רבי עקיבא צדיקים למה לא עשו תשובה ואם היו רשעים למה צריכים לנהוג אבילות עליהם וצ"ע"ג וצריך שאילת חכם ועיין בספר בין פסח לשבועות (דף רט"ז ורט"ז)

(א) **עשרים וארבעה אלף תלמידים** היו לו לרבי עקיבא וכולם מתו בזמן אחד מפני שלא נהגו כבוד זה בזה (יצמות ס"ז): ומתו במיתת אסכרה דכל אחד דיבר לשון הרע על חברו (גמרא ומהרש"א ע"ס) ועיין באבות (פ"ז - מט"ו) יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך וכבוד חברך כמורא רבך ומורא רבך כמורא שמים (ע"ס פ"ד - מט"ו) והם לא נהגו כן והבריות אומרות אוי למי שלמד תורה (ספר בין פסח לשבועות דף רט"ז) ולכן נוהגים כמה דיני אבילות בימים אלו

(ב) **למעשה** דיני הימי הספירה הם רק מנהגי ישראל והעיקר לתקן הבין אדם לחבירו וכדבר יום ביומו (דף ל"ח) כתב הטעם שמתו בזמן הזה דוקא אולי מפני שבמתן תורה כתיב ויחן שם ישראל ופרש"י כאיש אחד בלב אחד והם שלא נהגו כבוד זה לזה נענשו שלא זכו להישאר בחיים עד יום קבלת התורה בעצרת (בפלי"ש דף רט"ז) ועיין בכף החיים (ת"ג - ה) שכתב "שכל זה שעושים זכר כדי להתרחק מהשנאה ומהקנאה ומהתאוה ומהגאווה ומהכבוד ולקנות מדת האהבה והענוה והשלום . . . ולהזהיר מאוד בענין אהבת החברים העוסקים בתורה ביחד" ועיין במשנת רב אהרן מאמרים ושיחות מוסר (דף י"ג)